

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Środowiska

Data posiedzenia: 2 października 2012 r.

Nr posiedzenia: 22

Posiedzeniu przewodniczyła: przewodnicząca komisji senator Jadwiga Rotnicka.

- Porządek posiedzenia:**
1. Rozważenie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej ochrony siedlisk i lęgów ptaków objętych ochroną gatunkową gniazdujących w budynkach (cd.).
  2. Plan pracy na IV kwartał 2012 r.
  3. Sprawy organizacyjne.

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Stanisław Gorczyca, Andrzej Kobiak, Michał Wojtczak, Jadwiga Rotnicka,

- zaproszeni goście:
  - Ministerstwo Środowiska:
    - podsekretarz stanu Janusz Zaleski,
  - Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska:
    - generalny dyrektor Michał Kielsznia,
    - zastępca dyrektora Departamentu Ochrony Przyrody Helena Kamińska,
  - Prokuratura Generalna:
    - prokurator Leszek Drwęski,
  - Główny Urząd Nadzoru Budowlanego:
    - główny specjalista w Departamencie Organizacyjno-Prawnym Rafał Wąchocki,
  - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej:
    - kierownik wydziału ds. projektów UE, Departament Ochrony Przyrody Andrzej Muter,
  - Komenda Główna Policji:
    - specjalista w Biurze Prewencji Piotr Lubaszko,
    - specjalista w Biurze Prewencji Izabela Dobrowolska,
  - Stołeczne Towarzystwo Ochrony Ptaków:
    - wiceprezes Dorota Zielińska,
  - Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków:
    - dyrektor Izabela Flor,
  - Polska Izba Gospodarcza „Ekorozwój”:
    - prezes Krzysztof Zaręba,
  - Najwyższa Izba Kontroli:
    - doradca techniczny w Departamencie Środowiska Katarzyna Papińska,
  - eksperci:
    - Adam Gatniejewski – działacz na rzecz ochrony ptaków,
    - dr Kazimierz Walasz z Małopolskiego Towarzystwa Ornitologicznego w Krakowie,
    - prof. Maciej Luniak z Muzeum i Instytutu Zoologii PAN,

- pracownicy Kancelarii Senatu:
  - pracownik Biura Legislacyjnego Adam Niemczewski,
  - pracownik Biura Studiów i Analiz Piotr Marczak.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Przewodnicząca komisji senator Jadwiga Rotnicka przypomniała, że komisja przed przerwą wakacyjną zapoznała się z problemem niszczenia na ogromną skalę lęgów jerzyków i innych ptaków chronionych gniazdujących w budynkach. Działania te mają miejsce szczególnie podczas prac remontowych w budynkach lub na skutek zasłaniania ścian.

Przewodnicząca przypomniała również o ekspertyzie prawnej prof. Wojciecha Radeckiego, który po analizie problemu zaproponował rozwiązania legislacyjne mogące zapewnić skuteczną ochronę zagrożonych gatunków. W ekspertyzie podkreślono, że wszystkie gatunki są bardzo ważne dla środowiska, a niektórym grozi wyginięcie. W wypadku jerzyka szkoda wydaje się tym większa, że ptak ten jest wielkim sprzymierzeńcem człowieka w walce z komarami, meszkami i innymi owadami.

Przewodnicząca komisji przypomniała, że po pierwszym posiedzeniu na temat zagrożeń dla ptaków chronionych członkowie komisji postanowili kontynuować dyskusję na kolejnym posiedzeniu wspólnie z ekspertami i przedstawicielami instytucji odpowiedzialnych za zaistniały stan rzeczy.

Poznański działacz społeczny Adam Gatniejewski, od wielu lat zajmujący się ochroną jerzyków, oraz ornitolog z Krakowa dr Kazimierz Walasz przedstawili problem od strony prawnej i praktycznej. Zaproponowali również sprawdzone rozwiązania.

Przedstawiciele resortu środowiska, podsekretarz stanu Janusz Zaleski i generalny dyrektor ochrony środowiska Michał Kielsznia, wyrazili opinię, że zapisy w obowiązującym ustawodawstwie są wystarczające, problem leży natomiast w edukacji społeczeństwa oraz pracowników organów mających wpływ na nadzór nad wykonywaniem prawa.

Przedstawiciel Biura Legislacyjnego Adam Niemczewski ocenił, że proponowana zmiana przepisów mogłaby być niezgodna z zasadami techniki prawodawczej.

Podczas dyskusji zastanawiano się nad wprowadzeniem obowiązku przedstawienia przez inwestorów oświadczenia lub ekspertyzy, które potwierdzałyby obecność lub nieobecność ptaków. Podkreślano, że bardzo często inwestorzy, przystępując do prac modernizacyjnych w budynkach, są nieświadomi problemu. Konieczność przygotowania dodatkowego dokumentu powinien spowodować sprawdzenie budowli przed rozpoczęciem prac pod kątem zamieszkiwania jej przez gatunki chronione. Przedstawiciele organizacji pozarządowych skarżyli się na bierność służb odpowiedzialnych za ochronę środowiska przed niszczeniem, w tym na regionalne dyrekcje ochrony środowiska – jako przykład podano nieskuteczną i opieszłą działalność dyrekcji w Szczecinie z czerwca 2012 r. Interwencje mieszkańców, przyrodników, a nawet lokalnych mediów nie zawsze są skuteczne i ptaki giną. Policja i Straż Miejska zwykle nie wiedzą, jak postępować w tego rodzaju przypadkach. Przedstawiciele Policji zadeklarowali współpracę w tym zakresie, szczególnie przeprowadzenie szkoleń pracowników.

Przedstawiciel Prokuratury Generalnej przyznał, że często wyroki w sprawach związanych z przestępstwami przeciwko środowisku i postępowanie organów prokuratury są niezadowolające; czasem stanowią również odzwierciedlenie osobistego stosunku przedstawiciela władzy do przyrody i środowiska. Wyrażano opinię, że sądy traktują te sprawy jak mało istotne wykroczenia i przeważnie umarzają je ze względu na znikomą szkodliwość społeczną i niewielką stratę dla środowiska. Jak wykazał jeden z ekspertów, jest to niesłuszne, ponieważ nieodwracalne straty – kiedy dokona się podsumowania strat wynikających ze zniszczenia kilkudziesięciu gniazd na jednym osiedlu i uwzględni długość życia jednej pary, która ma raz lub dwa razy potomstwo – okazują się ogromne, liczone w setkach tysięcy.

Konkluzja: Komisja postanowiła kontynuować prace nad przygotowaniem rozwiązań mających na celu wzmocnienie ochrony siedlisk i lęgów ptaków objętych ochroną gatunkową, gniazdujących w budynkach.

Ad 2. Przedstawiając plan pracy komisji, przewodnicząca komisji senator Jadwiga Rotnicka zwróciła uwagę na:

- konferencję organizowaną przez komisję 9 października 2012 r. na temat korzyści dla Polski z wprowadzenia niskoemisyjnej gospodarki,
- kolejne posiedzenia komisji 17 października i 25 października 2012 r.,
- inicjatywę Polskiej Izby Gospodarczej „Ekorozwój”, która zwróciła się do komisji z prośbą o zorganizowanie posiedzeń tematycznych,
- konieczność zaopiniowania zielonej księgi pt. „Wiedza o morzu 2020: od mapowania dna morskiego do prognozowania oceanicznego”.

Ponadto przewodnicząca komisji przypomniała, że w najbliższym czasie odbędą się posiedzenia dotyczące wydobycia gazu łupkowego i gospodarki wodnej.

Ad 3. Przewodnicząca komisji senator Jadwiga Rotnicka poinformowała o napływającej do komisji korespondencji. Zwróciła się z prośbą o czynne uczestnictwo senatorów w konferencji i zgłoszenie się do udziału w dyskusji panelowej.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.